

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/101/2020
Identifikačné číslo spisu: 6118286518
Dátum vydania rozhodnutia: 23.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6118286518.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: AVA-stav, s.r.o., so sídlom Puškinova 700/90, 924 01 Galanta, IČO: 43 989 268, zastúpeného JUDr. Róbertom Spálom, advokátom advokátskeho združenia JUDr. Sopko & JUDr. Floriš & JUDr. Spál, so sídlom Paulínska 24, 917 01 Trnava, IČO: 33 213 879, proti žalovanému: Mesto Nové Zámky, so sídlom Hlavné námestie 10, 940 02 Nové Zámky, IČO: 00 309 150, v konaní o zaplatenie 128.260,08 eur s príslušenstvom, v konaní o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 30. apríla 2020, č. k. 26Cob/60/2019-438, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 30. apríla 2020, č. k. 26Cob/60/2019-438 z r u š u j e a v e c mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 10. júla 2019, č. k. 15Cb/74/2018-366, rozhodol tak, že výrokom I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 64.130,04,- eur s 8 % ročnými úrokmi z omeškania od 12. apríla 2018 do zaplatenia a 40,- eur titulom paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. súd prvej inštancie v zostávajúcej časti žalobu zamietol a vo výroku III. určil, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Žalobca sa už v upomínacom konaní žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia 128.260,08 eur s 8 % ročnými úrokmi z omeškania od 12. apríla 2018 do zaplatenia, a to z dôvodu celkovej úhrady faktúry č. 201800198, ktorou vyúčtoval žalovanému cenu diela podľa Zmluvy o dielo č. OÚ/0917/2017 (ďalej len „Zmluva“) v znení jej dodatku č. 1. a zároveň sa domáhal aj zaplatenia 40,- eur titulom paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. V uvedenej právnej veci vydal Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „upomínací súd“) dňa 11. júna 2018 platobný rozkaz sp. zn. 16Up/363/2018, proti ktorému podal žalovaný v zákonnej lehote odpor, v ktorom nerozporoval existenciu zmluvy o dielo ani faktúry č.201800198, uviedol ale, že žalobca účelovo opomenul v žalobe uviesť, že žalovaný uhradil nižšiu sumu oproti cene diela ako bola fakturovaná, a síce z dôvodu vykonania jednostranného zápočtu v

zmysle ust. § 358 a nasl. Obchodného zákonníka ku dňu 11. apríla 2018 a titulom uplatnenia si zmluvnej pokuty podľa Čl. VII. bod 7.1. Zmluvy za omeškanie zhotoviteľa s riadnym a včasným odovzdaním diela, a to za 72 dní omeškania, pričom skutočnosť, že žalobca bol v omeškaní s odovzdaním diela (podľa dojednaných zmluvných termínov malo byť dielo zrealizované dňa 05. decembra 2017, avšak k jeho odovzdaniu došlo až dňa 16. februára 2018) dokazujú žalobcom predložené dokumenty, ale aj samotná faktúra, ktorej zaplata sa domáha, a ktorá bola vyhotovená až dňa 12. marca 2018, ergo zo strany žalobcu došlo k omeškaniu s riadnym a včasným odovzdaním diela (konečné odovzdanie a prevzatie diela prebehlo až dňa 16. februára 2018).

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 04. augusta 2017 uzavreli strany Zmluvu, v ktorej žalobca vystupoval na strane zhotoviteľa a žalovaný na strane objednávateľa, pričom jej predmetom bol záväzok zhotoviteľa vykonať pre objednávateľa dielo podľa špecifikácie a v rozsahu určenom Zmluvou - obnova fasády Kína Mier, ktoré sa nachádza na Námestí Gy. Széchényiho 9 v Nových Zámkoch a záväzok objednávateľa za vykonanie diela zaplatiť zhotoviteľovi dohodnutú odmenu - 412.800,- eur vrátane DPH (č. l. 8 spisu). Zhotoviteľ sa zaviazal zrealizovať dielo do 12. týždňov (84 kalendárnych dní) odo dňa odovzdania a prevzatia staveniska (15. augusta 2017 podľa zápisu o odovzdaní staveniska).

3.1. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobca listom zo dňa 06. novembra 2017 ohlásil žalovanému dôvod na zmenu termínu zhotovenia diela, jednak z dôvodov chýbajúcej projektovej dokumentácie osvetlenia, nedostatočne vypracovanej projektovej dokumentácie, chýbajúcej PD vyspádovania podloženia, ako aj zo zistených skrytých prekážok, týkajúcich sa realizácie miesta diela, ako nedostatočnej izolácie budovy, korózie ocelevej konštrukcie, doplnenia nových nosných prvkov, chýbajúcej tepelnej izolácie a vysprávky atík (v súvislosti s čím požiadal žalovaného o zmenu harmonogramu, v zmysle ktorého by došlo k ukončeniu rekonštrukčných prác najneskôr do 22. decembra 2017 a k odovzdaniu diela najneskôr do 30. decembra 2017). Zmluvné strany uzavreli dodatok č. 1 (DOD č. OÚ/1617/2017) k Zmluve s tým, že písomné vyhotovenie dodatku neobsahuje dátum, kedy bol dodatok zmluvnými stranami podpísaný a podľa ktorého bola celková cena kompletne zrealizovaného diela vrátane navyše prác dohodnutá vo výške 427.533,86 eur vrátane DPH. Podľa zápisu o odovzdaní a prevzatí stavebného objektu alebo prevádzkového súboru (č. l. 68 spisu) bolo dňa 20. decembra 2017 začaté preberacie konanie stavby, pričom ako dátum ukončenia preberacieho konania je uvedený deň 16. február 2018. Dňa 12. marca 2018 bol vyhotovený písomný záznam o odstránení väd a nedorobkov, zdokumentovaných dňa 20. decembra 2017.

3.2. Okresný súd považoval rovnako za nesporné, že cenu vykonaného a odovzdaného diela žalobca vyúčtoval žalovanému faktúrou č. 201800198 zo dňa 12. marca 2018 vo výške 427.533,86 eur, ktorá bola splatná dňom 11. marca 2018. V lehote splatnosti žalovaný uhradil z fakturovanej sumy časť vo výške 299.273,78 eur, zvyšnú sumu vo výške 128.260,08 eur neuhradil. Žalovaný dňa 13. marca 2018 vystavil žalobcovi faktúru č. 2113800205, ktorou mu vyúčtoval zmluvnú pokutu vo výške 128.260,08 eur, splatnú dňa 27. marca 2018. Žalovaný následne listom zo dňa 10. apríla 2018 oznámil žalobcovi, že si ku dňu 11. apríla 2018 započítava svoju pohľadávku voči pohľadávke žalobcu, nakoľko sa vzájomne kryjú do výšky 128.260,08 eur (jednostranný zápočet bol žalobcovi doručený dňa 13. apríla 2018.). Dňa 28. mája 2018 zaslal žalobca žalovanému predžalobnú upomienku a vyzval žalovaného, aby mu zvyšok fakturovanej sumy vo výške 128.260,08 eur uhradil najneskôr do troch kalendárnych dní odo dňa doručenia upomienky, načo žalovaný opakovane žalobcovi oznámil, že bol s odovzdaním diela v omeškaní v počte 72 dní, v dôsledku čoho vzniklo žalovanému právo na zaplata zmluvnej pokuty. Z uvedených dôvodov došlo k stretu dvoch vzájomne existujúcich splatných pohľadávok, preto žalovaný využil inštitút započítania podľa ust. § 358 a nasl. Obchodného zákonníka, započítal vzájomné pohľadávky do výšky 128.260,08 eur a zvyšok fakturovanej sumy dňa 11. apríla 2018 žalobcovi uhradil.

4. Prvoinštančný súd zo zisteného skutkového a právneho stavu vyvodil právny záver, že v konaní nebolo medzi stranami sporné, že žalobca (zhotoviteľ) dielo zrealizoval a rovnako nebolo sporné, že cenu diela žalovaný (objedávateľ) neuhradil žalobcovi v dohodnutej výške, teda že z faktúry č. 201800198 žalovaný uhradil žalobcovi v lehote jej splatnosti sumu 299.273,78 eur a sumu 128.260,08 eur neuhradil žalobcovi ani v lehote splatnosti a ani následne.

4.1. V konaní bola medzi stranami sporná skutočnosť, či žalobca ako zhotoviteľ odovzdal žalovanému

dielo v dohodnutom termíne ako aj skutočnosť, či si žalovaný ako objednávateľ oprávnenne jednostranne započítal svoju pohľadávku (z dohodnutej a fakturovanej zmluvnej pokuty) voči pohľadávke žalobcu.

5. Vykonaným dokazovaním považoval súd prvej inštancie za zistené, že podľa zmluvy o dielo bol žalobca povinný zhotoviť dielo do 12 týždňov od odovzdania a prevzatia staveniska, pričom podľa zápisu žalovaný odovzdal žalobcovi stavenisko dňa 15. augusta 2017, žalobca stavenisko bez výhrad prevzal, z čoho bolo zrejmé, že lehota 12 týždňov uplynula dňa 07. novembra 2017 (resp. 09. novembra 2017, keďže sa žalobca zaviazal zahájiť práce 17. augusta 2017 a žalovaný voči tomuto dátumu nemal žiadne výhrady). Podľa dodatku č. 1 k Zmluve bolo zrejmé, že lehota na odovzdanie diela bola zmluvnými stranami predĺžená o ďalšie 4 týždne. Podľa uvedeného mal žalobca povinnosť zhotoviť dielo do 05. decembra 2017 (resp. ak by sa táto lehota počítala od 17. augusta 2017, tak by mal povinnosť zhotoviť dielo do 07. decembra 2017). Zo zápisu o odovzdaní a prevzatí (na č. l. 68 spisu) okresný súd zistil, že dátum začatia preberacieho konania bol 20. decembra 2017, a že preberacie konanie bolo ukončené až dňa 16. februára 2018, kedy bolo dielo odovzdané zhotoviteľom a prevzaté objednávateľom bez výhrad. Tvrdenie žalobcu, že dielo bolo odovzdané objednávateľovi ešte dňa 20. decembra 2017, súd prvej inštancie neakceptoval, nakoľko toto tvrdenie nekorešponduje s uvádzaným zápisom a termín začatia preberacieho konania nemožno považovať za termín odovzdania diela. Z citovaného zápisu vyplýva jednoznačný termín ukončenia preberacieho konania a na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca odovzdal žalovanému dielo dňa 16. februára 2018, t. j. s omeškaním 72 dní (od 07. decembra 2017 do 16. februára 2018).

6. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že zo samotného zápisu o odovzdaní a prevzatí diela jednoznačne vyplýva, že toto nebolo žalovanému odovzdané bez väd a nedorobkov (strana 3/4 zápisu) a žalobca mal zistené vady a nedorobky odstrániť do 31. januára 2018. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný nemohol dielo riadne prevziať už dňa 20. decembra 2017 (podľa tvrdenia žalobcu), pretože podľa článku IX. bod 9.1. Zmluvy bolo predmetom odovzdania celé dielo naraz a podľa bodu 9.5. si objednávateľ vymienil prevziať dielo len v prípade, ak bude zhotovené bez väd a nedorobkov. O uvedenom nesporne svedčí aj žalovaným zhotovená fotodokumentácia, ktorá je pripojená v spise.

7. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že v prípade omeškania zhotoviteľa (žalobcu) s riadnym a včasným odovzdaním diela, bola v článku VII. bod 7.1. Zmluvy zmluvnými stranami dojednaná zmluvná pokuta vo výške 0,5 % zmluvnej ceny diela bez DPH za každý začatý deň omeškania (0,5 % zo sumy 356.278,22 eur = 1.781,39 eur). Uvedeným zmluvným dojednaním vzniklo žalovanému právo voči žalobcovi na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktoré realizoval vystavením faktúry č. 2113800205 a následným jednostranným započítaním proti pohľadávke žalobcu.

7.1. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že stranami dojednaná zmluvná pokuta (jej výška) je celkom zjavne neprímerane vysoká, keďže žalovaným uplatnená výška zmluvnej pokuty predstavuje približne 35,99 % ceny diela a v prípade, ak by bol žalobca (ako zhotoviteľ) v omeškaní s odovzdaním diela jeden rok, vzniklo by žalovanému (ako objednávateľovi) právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 182,50 % (650.207,35 eur/rok), čo je takmer dvojnásobok ceny diela bez DPH. Súd prvej inštancie, vychádzajúc z premisy, že zmluvná pokuta bola stanovená len v prospech jednej zmluvnej strany (žalovaného) preto zastal názor, že výška zmluvnej pokuty musí byť primeraná a dohodnutú neprímerane vysokú zmluvnú pokutu (1.781,39 eur) môže znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovacej povinnosti (356.278,22 eur + DPH - cena diela).

7.2. Vychádzajúc zo zásady, aby priznaním zmluvnej pokuty nedošlo k neúmernemu obohateniu veriteľa a ani k bezdôvodnému poškodeniu dlžníka a zohľadňujúc hodnotu i význam zabezpečenej povinnosti súd prvej inštancie znížil neprímerane vysokú zmluvnú pokutu na sumu 64.130,04 eur, pričom uvedená suma po prepočítaní, predstavovala zmluvnú pokutu 0,25 % za každý deň omeškania a možno ju aj z hľadiska dobrých mravov hodnotiť ako všeobecne akceptovateľnú.

8. Súd prvej inštancie na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že žalovaný disponuje pohľadávkou voči žalobcovi vo výške 64.130,04 eur, ktorú si zákonným spôsobom, jednostranným zápočtom, započítal proti pohľadávke žalobcu z faktúry č. 201800198. V dôsledku tejto skutočnosti súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 64.130,04 eur a v zostávajúcej časti

žalobu ako nedôvodnú zamietol. Okrem toho mu priznal aj úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti faktúry č. 201800198, t. j. od 12. apríla 2018 v zákonnej výške 8 % ročne a tiež paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

9. Na odvolanie žalobcu, Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) napadnutým rozsudkom zo dňa 30. apríla 2020, č. k. 26Cob/60/2019-438, rozsudok Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 10. júla 2019, č. k. 15Cb/74/2018-366, potvrdil s tým, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

10. Odvolací súd poukázal na odvolanie žalobcu, ktorým závery súdu prvej inštancie napadol z dôvodu ním tvrdeného nesprávneho právneho posúdenia veci a nesprávnych skutkových zistení okresného súdu z dôvodu, že podľa doslovného znenia bodu 9.5 Zmluvy sa žalovaný zaviazal dielo prevziať v prípade, ak bude bez vád a nedorobkov, za predpokladu, že mu žalobca odovzdá pri preberacom konaní všetky doklady uvedené v bode 9.3 Zmluvy, teda uvedené ustanovenie tak zaväzovalo žalovaného prevziať zrealizované dielo po jeho dokončení a odstránení vád a nedorobkov, nebránilo však v možnosti žalovaného prevziať dielo skôr, ak sa tak so žalobcom dohodne. V odvolaní zdôraznil, že so žalovaným zvolali preberacie konanie na deň 20. decembra 2017 s tým, že následne sa budú odstraňovať zistené vady a nedorobky, pričom žalovanému odovzdal všetky dokumenty potrebné k odovzdaniu a prevzatíu diela v dohodnutý deň, avšak žalovaný sa následne k jednotlivým dokumentom nevyjadril ani neodmietol prevziať dielo v súlade s článkom 9.7 Zmluvy a navyš vstúpil do riadneho užívania diela, o čom svedčila aj skutočnosť, že sa za účelom odstránenia vád a nedorobkov zaviazal na strane 3 Zápisu o odovzdaní a prevzatí diela sprístupniť objekt žalobcovi. Podľa tvrdenia žalobcu, tento vyzval žalovaného emailom zo dňa 12. februára 2018 na kontrolu odstránenia vád a nie na odovzdanie a prevzatie diela, zdôrazňujúc skutočnosť, že výkladom bodu 9.4 Zmluvy bolo jednoznačné, že takto vyhotovený preberací protokol je iba deklaratórnym zápisom o tom, že došlo k odovzdaniu a prevzatíu diela, pričom ani v ustanovení bodu 9.6 Zmluvy nie je uvedenie dátumu na preberacom protokole nevyhnutnou náležitosťou. Žalobca mal zato, že v Zmluve nebolo dohodnuté, že dielo sa považuje za odovzdané a prevzaté dňom podpisu preberacieho protokolu a o možnosti takéhoto postupu nehovorí ani Obchodný zákonník, ba ani Stavebný zákon. S poukazom na uvedené žalobca ustálil, že keďže žalovaný neodmietol v súlade so Zmluvou dielo prevziať a dňom 20. decembra 2017 vstúpil do užívania, mal za to, že k prevzatíu diela došlo v tento deň a ak aj napriek tomu súd vyhodnotil, že na prevzatie diela je potrebný zápis o odovzdaní a prevzatí diela s uvedeným dátumom podpisu, mal účelový postup objednávateľa vyhodnotiť v súlade s ust. § 370 Obchodného zákonníka, kedy sa objednávateľ dostal do omeškania s poskytnutím riadnej a nevyhnutnej súčinnosti a v spojitosti s ust. § 354 ods. 4 Obchodného zákonníka.

10.1. Žalobca zároveň vytýkal súdu prvej inštancie, že tento sa nezaoberal zavinením za omeškanie, resp. dôvodmi na koho strane bolo prípadné omeškanie spôsobené, a v ktorom čase tieto dôvody vznikli, ako ani neaplikoval kogentné ustanovenia Obchodného zákonníka, a to i napriek tomu, že zo strany žalovaného, ako aj ním navrhnutých svedkov boli uznané viaceré prekážky a obmedzenia žalobcu v realizácii diela. Napriek tomu, že žalobca listom zo dňa 06. novembra 2017 požiadal žalovaného o predĺženie lehoty na odovzdanie diela do 30. decembra 2017 s podrobným uvedením dôvodov, pre ktoré zmenu termínu žiadal, zo strany žalovaného nedošlo k posunu termínu odovzdania diela v súlade s objektívnym skutkovým stavom, žalovaný dôvody uvedené žalobcom neakceptoval a žiadosti žalobcu nevyhovel.

10.2. Žalobca v odvolaní uviedol, s poukazom na ust. § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, že žalovanému žiadna škoda nevznikla, navyš získal ešte aj prospech v podobe vstupného za premietanie, keďže kino bolo počas celej realizácie diela v plnej prevádzke, navyš mal za to, že uplatnenie zmluvnej pokuty podľa bodu 7.1 Zmluvy zo strany žalovaného predpokladá preukázateľné omeškanie žalobcu s odovzdaním diela a nie omeškanie s odovzdaním diela bez ohľadu na subjekt, ktorý prípadné omeškanie spôsobil a žalovanému tak vzniká nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty na základe zavineného porušenia zmluvnej povinnosti žalobcu a v žiadnom prípade nie na základe omeškania, resp. prekážok v realizácii diela na strane žalovaného. Žalobca vytýkal súdu prvej inštancie, že týmito skutočnosťami a argumentmi sa nezaoberal, neposudzoval splnenie zákonných podmienok pre uplatnenie zmluvnej pokuty žalovaným a pri výpočte zmluvnej pokuty vychádzal nielen z nesprávneho skutkového posúdenia termínu

odovzdania diela, ale pripísal omeškanie výlučne na ťarchu žalobcu bez akéhokoľvek odôvodnenia a právnej či skutkovej argumentácie, pričom žalobca ani pri vynaložení maximálnej snahy nemohol ovplyvniť správanie žalovaného a jeho omeškanie s poskytnutím súčinnosti a s prekážkami pri realizácii diela. Zároveň mal žalobca za to, že okresný súd nevzal do úvahy a nevysporiadal sa náležite s námietkou žalobcu o neplatnosti dojednania zmluvnej pokuty, a teda aj neplatnosti jednostranného zápočtu. Namietal pritom, že zmluvná pokuta bola dojednaná neplatne, a to z dôvodu rozporu so zásadami poctivého obchodného styku, pričom takýto výkon práva v zmysle ust. § 265 Obchodného zákonníka nepožíva právnu ochranu.

10.3. Nesprávne zistenie skutkového stavu a jeho následné právne posúdenie tak podľa žalovcu viedlo aj k nesprávnosti výroku III. Rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd nepriznal žiadnej zo strán náhradu trov konania s poukazom na ich čiastočný úspech v konaní.

10.4. V závere odvolania žalobca vytykal súdu aj nepreskúmateľnosť rozsudku, zastávajúc pritom názor, že z rozsudku súdu prvej inštancie nie je možné určiť, ako súd ním zistený skutkový stav právne posúdil, ako sa vysporiadal s argumentami žalobcu súvisiacimi s omeškaním na strane žalovaného, ako aj inými argumentmi žalobcu súvisiacimi s odovzdaním diela dňa 20. decembra 2017, ktoré priamo vyvracajú možnosť žalovaného disponovať pohľadávkou spôsobilou na započítanie voči nespornej pohľadávke žalobcu uplatnenej v tomto konaní a s poukazom na uvedené navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie, resp. rozsudok v napadnutom rozsahu zruší, vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

11. K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný, majúci pritom za to, že zmluvné strany využívajúc zmluvnú voľnosť, si presne a jednoznačne zadefinovali, kedy a za splnenia akých podmienok je objednávateľ povinný dielo prevziať, medzi zhotoviteľom a objednávateľom nedošlo k žiadnej dohode o tom, že objednávateľ prevezme nevykonané (nedokončené) dielo. Žalovaný sa ohradil voči tvrdeniu žalobcu, že zmluvné strany sa dohodli na odovzdaní a prevzatí diela dňa 20. decembra 2017 s tým, že následne sa budú odstraňovať zistené vady a nedorobky, k žiadnej takejto dohode nedošlo a táto skutočnosť nebola preukázaná ani podporená žiadnym iným pred súdom produkovaným dôkazom.

11.1. Žalovaný vyjadril presvedčenie, že dostatočne preukázal, že k odovzdaniu diela dňa 20. decembra 2017 nedošlo, a to jednak dátumom 16. februára 2018 na tretej strane Zápisu o odovzdaní a prevzatí stavebného objektu alebo prevádzkového súboru, kde tento dátum je uvedený ako dátum ukončenia preberacieho konania a jednak to bolo množstvom dôkazov vo forme fotodokumentácie a audio nahrávok, ktoré preukázali, že v čase začatia preberacieho konania nieže dielo obsahovalo vady, ale nebolo ani riadne vykonané, resp. dokončené, keď podstatná časť diela, (južná časť fasády budovy) nebola vôbec realizovaná, resp. dokončená. Ohľadom skutočnosti, že v ustanovení bodu 9.6 Zmluvy nie je uvedenie dátumu na preberacom protokole nevyhnutnou náležitosťou, uvedené žalovaný považoval za novú, pred súdom prvej inštancie neuplatnenú argumentáciu. Okrem toho poukázal na to, že žalobca v odvolaní namietal, že zmluvná pokuta bola dojednaná neplatne, a to z dôvodu rozporu so zásadami poctivého obchodného styku, resp. že nebol dodržaný princíp proporcionality, avšak v tomto ohľade ide opäť o novotu v odvolacom konaní.

12. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, prejednal vec a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je v neopodstatnené, keďže rozsudok prvoinštančného súdu v napadnutej časti je vecne správny, súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vysporiadal so všetkými podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní a vzhľadom na skutočnosť, že žalobca vo svojom odvolaní už neprišiel so žiadnymi pre posúdenie veci podstatnými novými tvrdeniami, rozhodnutie súdu prvej inštancie vo svojom odôvodnení dalo vyčerpávajúcu odpoveď na všetky žalobcom použité prostriedky procesného útoku.

13. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že samotný spor medzi stranami nastal ohľadom dôvodu, pre ktorý žalovaný žalobcovi neuhradil žalovanú sumu v lehote splatnosti, pričom obrana žalovaného spočívala v tom, že žalobca dielo žalovanému neodovzdal v dohodnutom termíne a za každý deň omeškania žiadal zmluvnú pokutu dohodnutú v Zmluve, a tú jednostranne započítal voči neuhradenej časti fakturovanej sumy, naproti tomu žalobca sa bránil tým, že dielo odovzdal dňa 20.

decembra 2017, a preto nesúhlasil s termínom odovzdania 16. februára 2018.

13.1. K dátumu odovzdania diela, krajský súd uviedol, že súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru, že dátum začatia preberacieho konania bol síce 20. decembra 2017, avšak preberacie konanie bolo ukončené až dňa 16. februára 2018, kedy bolo dielo odovzdané zhotoviteľom a prevzaté objednávateľom bez výhrad, čo vyplýva aj z dôkazu predloženého žalobcom (na č. l. 124 spisu), kde uviedol, že dňa 16. februára 2018 došlo k podpisu preberacieho protokolu. Rovnako ako súd prvej inštancie, tak ani odvolací súd, sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že dielo bolo odovzdané objednávateľovi ešte dňa 20. decembra 2017, pretože medzi stranami sporu bolo nesporné to, že dielo v tom čase malo vady a nedorobky. Stotožnil sa s odvolacím argumentom žalobcu, že dielo možno prevziať aj skôr ako po jeho dokončení a odstránení väd a nedorobkov, avšak len za situácie, ak sa tak strany sporu, resp. zmluvné strany dohodnú, avšak takúto dohodu žalobca v konaní žiadnym dôkazom nepreukázal, práve naopak, v konaní bolo preukázané, že aj po dni 16. februára 2018 dielo malo vady a nedorobky, avšak v zmysle zmluvnej dohody strán sporu, žalovaný týmto dňom dielo prevzal a žalobcovi vznikla povinnosť vady diela odstrániť do 02. marca 2018, ako aj až po tomto dátume mu vznikla v zmysle zmluvy možnosť vystaviť faktúru. Z dokazovania pred súdom prvej inštancie podľa odvolacieho súdu vyplývalo, že aj sám žalobca považoval protokol o odovzdaní a prevzatí diela za podpísaný až dňa 16. februára 2018 a k skutočnosti, že v protokole nebola ako povinná náležitosť dátum, z čoho žalobca usudzoval, že išlo len o deklaratórny zápis, uvedené podľa odvolacieho súdu nič nemení na skutočnosti, že žalobca v konaní nepreukázal odovzdanie diela dňa 20. decembra 2017, resp. žalobca žiadnym relevantným dôkazom nespochybnil dátum odovzdania diela, uvedený na protokole.

13.2. Podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne ustálil, že termín začatia preberacieho konania nemožno považovať za termín odovzdania diela a samotná skutočnosť, že žalovaný samostatným dokumentom neodmietol prevziať dielo, neznamená, že by dielo prevzal, pretože ako uvádza čl. 9.7 Zmluvy, žalovaný bol povinný spísať zápis, v ktorom uvedie dôvody, pre ktoré dielo neprevzal a po odstránení väd a nedorobkov, pre ktoré dielo nebolo prevzaté Objednávateľom, opakuje sa preberacie konanie. Na základe uvedeného podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že žalobca odovzdal žalovanému dielo dňa 16. februára 2018, t. j. s omeškaním 72 dní.

13.3. Krajský súd k žalobcom namietanej neplatnosti zmluvnej pokuty, a to pre rozpor so zásadami poctivého obchodného styku v zmysle ust. § 265 Obchodného zákonníka dodáva, že sa nestotožnil ani s námietkou žalobcu, že zmluvná pokuta bola dojednaná v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, a to pre jej výšku a jednostranný záväzok, pretože samotné tieto činitele nestačia na posúdenie zmluvnej pokuty ako pokuty, ktorá je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, navyiac uvedené spôsobuje ten právny následok, že súd odmietne výkon práva, avšak nespôsobuje to neplatnosť zmluvného dojednania tak, ako sa nesprávne žalobca odvoláva. Okrem uvedeného, v konaní pred súdom prvej inštancie ohľadom zmluvnej pokuty bolo zo strany žalobcu namietnuté moderačné právo súdu, ktoré bolo aj využité a v odvolaní nenamietnuté, preto odvolací súd s poukazom na už moderovanú zmluvnú pokutu, dospel k záveru, že námietka žalobcu ohľadom rozporu zmluvnej pokuty so zásadami poctivého obchodného styku, je irelevantná.

13.4. Čo do v odvolaní žalobcom namietaných procesných väd, že okresný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, odvolací súd uvádza, že ani jeden z argumentov žalobcu nevzhladol za dôvodný a najmä preukázaný a opätovne sa stotožnil s konštatovaním súdu prvej inštancie, že všeobecný súd nemusí v odôvodnení rozhodnutia dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené závery sa odvolací súd stotožnil s názorom okresného súdu a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa ust. § 387 ods. 1, 2 a 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) ako vecne správny potvrdil. O nároku na trovy odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, že v odvolacom konaní plne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

15. Proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“)

odôvodnené podľa § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ďalej žalobca prípustnosť svojho dovolania dôvodil ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., v zmysle ktorého napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená.

16. V dovolaní žalobca zopakoval tvrdenia uvedené v odvolaní, a síce že so žalovaným v zmysle vzájomnej dohody zvolali preberacie konanie na deň 20. decembra 2017, kedy bol zástupcom žalobcu podpísaný Zápis po odovzdaní a prevzatí stavebného objektu alebo prevádzkového súboru (vrátane potrebnej dokumentácia) v zmysle bodu 9.3 Zmluvy, ktorý uvádza ako dátum dokončenia prác deň 20. december 2017 s tým, že následne (po ukončení a prevzatí diela dňa 20. decembra 2017) sa podľa dohody zmluvných strán budú odstraňovať zistené vady a nedorobky, avšak žalovaný sa k predloženým dokumentom nevyjadril, neodmietol prevziať dielo (v súlade s čl. 9.7 Zmluvy) a navyš vstúpil do jeho riadneho užívania, o čom svedčí skutočnosť, že žalovaný sa za účelom odstránenia väd a nedorobkov diela zaviazal (na strane 3 Zápisu) sprístupniť objekt žalobcovi, čo by nebolo potrebné v prípade, ak by k odovzdaniu, resp. prevzatíu diela žalovaným nedošlo. Uvedenému podľa dovolateľa nasvedčovalo aj správanie žalovaného, ktorý ak mal zato, že dielo nebolo odovzdané, resp. prebraté, mal žalobcu vyzývať na odovzdanie diela, pričom sám žalovaný (e-mailom zo dňa 30. januára 2018) namietal neodstránenie väd zistených pri prevzatí diela dňa 20. decembra 2017 a nie neodovzdanie diela, ako takého a následne žalobca (e-mailom zo dňa 12. februára 2018) vyzval žalovaného na kontrolu odstránenia väd diela, nie na odovzdanie a prevzatie diela. Z dokazovania bolo podľa dovolateľa zrejmé, že žalovaný dňa 20. decembra 2017 (v zmysle ust. § 35 ods. 3 z. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka) dielo prevzal s vytýkanými nedostatkami, nakoľko predmet diela od tohto okamihu užíval a žalobca nenesie zodpovednosť zato, že žalovaný vlastným nekonaním spôsobil predĺženie preberacieho konania.

17. Podľa dovolateľa sa odvolací súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p. tým, že sa nedostatočným spôsobom vysporiadal s argumentáciou žalobcu, týkajúcou sa dôvodov omeškania so zhotovením diela, neprihliadol na skutočnosti, ktoré zapríčinili posun termínu zrealizovaného diela, preukazované žalobcom. Žalovaný sa podľa dovolateľa dostal do omeškania s poskytnutím riadnej súčinnosti a v spojení s ust. § 354 ods. 4 Obchodného zákonníka dlžník nie je v omeškaní počas omeškania veriteľa s poskytnutím potrebnej súčinnosti.

17.1. Žalobca vo svojom dovolaní upozornil na skutočnosti, že už vo vyjadrení k odporu zo dňa 24. júla 2018 poukazoval na omeškanie žalovaného s poskytnutím súčinnosti, pričom uviedol konkrétne okolnosti (na č. l. 115 spisu), navyš aj zo strany žalovaného ako aj ním navrhnutých svedkov boli uznané viaceré z týchto prekážok. Dovolateľ vytýka súdu, že tento sa s uvedenými nespornými obmedzeniami na strane žalobcu vo svojom rozhodnutí nevysporiadal a nevzal ani do úvahy vzájomnú pozíciu zmluvných strán, ktorá mala za následok nerecipročné zmluvné ustanovenia ako aj jednostranný vplyv na podmienky plnenia diela „silnejšou stranou“ (žalovaným), čo sa prejavovalo obmedzovaním žalobcu pri plnení svojich povinností (obmedzená denná doba na vykonávanie diela) ako aj neposkytnutím potrebnej súčinnosti zo strany žalovaného, čo žalobca v priebehu celého konania preukazoval. Dovolateľ má zato, že nesprávny procesný postup súdu spočívajúci v opomenutí zásadných argumentov žalobcu a následné i rozhodnutie súdu druhej inštancie bez adekvátneho právneho vyhodnotenia týchto argumentov v presvedčivom odôvodnení jeho rozhodnutia, je porušením právnej istoty žalobcu ako aj práva na spravodlivý proces.

18. Nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu tvrdí dovolateľ v tom, keď sa tento stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie, že žalobca odovzdal dielo žalovanému dňa 16. februára 2018, t. j. s omeškaním 72 dní (od 7. decembra 2017). Uvádza, že vzhľadom na skutočnosť, že samotný očakávaný deň odovzdania diela nemôže byť na ľarchu zhotoviteľa (žalobcu) vnímaný ako prvý deň omeškania (tým je až nasledujúci deň, t. j. 8. december 2017) a teda aj celkový počet dní omeškania mal zodpovedať výpočtu, vo výsledku 71 dní, čím by sa primerane znížil aj prípadný nárok žalovaného na zmluvnú pokutu o jeden deň.

19. Dovolateľ s poukazom na uvedené skutočnosti uplatnené ako dovolacie dôvody podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p. a § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 30. apríla 2020, č. k. 26Cob/60/2019-438 zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci.

20. Žalovaný vo vyjadrení k podanému dovolaniu žalobcu uviedol, že v podanom dovolaní žalobca iba rekapituluje priebeh konaní na súdoch nižšej inštancie a opakovane poukazuje na skutkové otázky už súdmi riešené.

20.1. Vo vzťahu k žalobcom tvrdenému dovolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p. poukázal na skutočnosť, že dovolateľ pred súdmi nižšej inštancie mohol a aj využil všetky zákonom povolené prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, mal právo vyjadriť sa ku všetkým dôkazom a sám dôkazy predkladať, a pokiaľ dovolateľ opiera svoje dovolanie o porušenie práva na spravodlivý proces, ktoré tkvie v opomenutí posúdenia jeho zásadných argumentov súdmi nižšej inštancie, v tomto sa žalovaný stotožňuje s konštatovaním súdov (odkazujúc na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 19. mája 2009, sp. zn. II. ÚS 200/09 a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 675/2014-40), že všeobecný súd nemusí v odôvodnení rozhodnutia odpovedať na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

20.2. Osobitne k dovolaciemu dôvodu žalobcu v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. uviedol, že žalobca nevymedzil dovolaciu - právnu otázku, resp. rieši výlučne skutkové otázky, ktoré z hľadiska právneho posúdenia nie sú relevantné. Žalovaný na záver vyjadrenia poukázal na skutočnosť, že žalobca v dovolaní poukazuje na svoje vyjadrenie k odporu zo dňa 24. júla 2018, čo je v rozpore s ust. § 433 C. s. p. a rozpor so zákonom platí aj pre nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany uplatnené zo strany dovolateľa (ust. § 435 C. s. p.).

20.3. S ohľadom na uvedené žalovaný navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietol podľa ust. § 447 písm. f/ C. s. p., prípadne ako nedôvodné v zmysle ust. § 448 C. s. p. zamietol.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné.

22. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

23. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

24. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo

konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

25. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

26. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

27. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

28. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C. s. p. alebo § 421 C. s. p. v spojení s § 431 ods. 1 C. s. p. a § 432 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

29. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Túto vadu vzhľadom dovolateľ v tom, že odvolací súd sa podľa názoru dovolateľa nedostatočným spôsobom vysporiadal s argumentáciou žalobcu, týkajúcou sa dôvodov omeškania so zhotovením diela a neprihliadol na skutočnosti preukazované žalobcom, ktoré zapríčinili posun termínu zrealizovania diela zo strany objednávateľa, ktorý sa tak dostal do omeškania s poskytnutím riadnej a nevyhnutnej súčinnosti, a na ktoré upozornil žalobca už vo svojom vyjadrení k odporu zo dňa 24. júla 2018 (na č. l. 115 spisu), ktoré zahrnul do bodu 4. odôvodnenia svojho rozhodnutia i súd prvej inštancie (na č. l. 366 spisu), a to konkrétne:

-že dňa 16.11.2017 žalovaný odsúhlasil kladačský plán pohľadu (tzn. až od tohto dátumu bolo možné začať s jeho pokládkou), farbu parapetných dosiek pod oknom na východnej fasáde a farbu štítových múrov (tz. až následne ich bolo možné objednať) a zadal spôsob obkladu viditeľných atík (až od tohto dňa bolo možné objednať materiál a začať s realizáciou tejto časti diela) - uvedené vyplýva z listov č. 0054780 a 0054781 stavebného denníka,

- žalovaný prerušil všetky práce na zhotovovanom diele na štyri dni z dôvodu konania konferencie a to od 23.11.2017 do 26.11.2017 - uvedené vyplýva z listu č. 0054782 stavebného denníka,

- dňa 05.12.2017 žalovaný vybral farbu vonkajších a vnútorných parapetov, rozhodol o vytvorení záskoku na stĺpoch južnej strany fasády a tiež rozhodol, že sa NOBASIL hr 160 mm nahradí NOBASILOM hr 80 mm a vznikne parapet hr 90 mm - uvedené vyplýva z listu č. 0054784 stavebného denníka,

- dňa 07.12.2017 žalovaný rozhodol o odstránení časti zateplenia NOBASILOM hr 160 mm a o vytvorení parapetu po celej dĺžke okennej zostavy O10-O10-O9, na základe posúdenia projektu teplotníky. Z tohto zápisu taktiež vyplýva, že sa strany dňa 07.11.2017 dohodli, že žalobca zabezpečí obloženie stĺpa okennej zostavy O11, pričom v dôsledku chyby v písaní je v stavebnom denníku

nesprávne uvedený dátum 07.11.2017 namiesto dátumu 14.12.2017 - uvedený termín žalobca nemohol dodržať z dôvodu, že priamy subdodávateľ žalovaného včas nenainštaloval svietidlá a obloženie bolo možné realizovať až po ich inštalácii. Uvedené vyplýva z listu č. 0054786 stavebného denníka,
- dňa 08.12.2017 žalobca vyzval žalovaného na prevzatie diela - uvedené vyplýva z listu č. 0054787 stavebného denníka,
- dňa 14.12.2017 došlo zo strany projektanta žalovaného k doriešeniu tepelnej izolácie nad oknami O9 - O10 a teda, že po tomto dátume bolo možné zateplenie zrealizovať - uvedené vyplýva z listu č. 0054788 stavebného denníka,
- dňa 11.01.2018 žalovaný rozhodol o špárach na ostení južnej fasády a že vrchná špaleta bude svetlá na južnej strane fasády, čo si vyžiadalo rozobratie a opätovnú realizáciu časti obloženia a demontáž a opätovnú realizáciu ostenia a nadpraženia okien - uvedené vyplýva z listu č. 0054791 stavebného denníka.

29.1. Podľa dovolateľa sa odvolací súd nezaoberal a v odôvodnení svojho rozhodnutia nedal odpoveď na argumenty žalobcu formulované už v odvolaní (na č. I. 387 spisu), a to napriek skutočnosti, že aj zo strany žalovaného a ním navrhnutých svedkov (Ing. Laszab) boli uznané viaceré prekážky a obmedzenia žalobcu v realizácii diela (prebiehajúca konferencia v trvaní 4 dní, obmedzenia spočívajúce v prevádzke kina, oneskorené dodanie materiálov žalovaným - fólia na podhlády a jej inštalácia - ktorej dodanie bolo urgované dňa 24. januára 2018, práce vykonávané subdodávateľom žalovaného a iné).

30. Ustanovenie § 387 ods. 2 C. s. p. umožňuje odvolaciemu súdu, aby sa v potvrdzujúcom rozsudku, ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody. Aj v takom prípade je však v zmysle § 387 ods. 3 veta druhá C. s. p. povinný vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

30.1. Podobne judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva síce nevyžaduje, aby na každý argument strany bola v odôvodnení rozhodnutia súdu daná odpoveď, trvá však na tom, že ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď súdu práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

31. V danom prípade sa odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku nevysporiadal so žalobcom tvrdými prekážkami a obmedzeniami v realizácii diela zo strany žalovaného, namietanými v odvolaní a bližšie špecifikovanými v bode 29.1. odôvodnenia tohto rozhodnutia, ktoré mohli zapríčiniť posun termínu zrealizovania diela, a to z dôvodu omeškania žalovaného s poskytnutím riadnej súčinnosti, ergo posúdenie ktorých môže mať dopad na výsledok sporu. Odpoveď súdu na uvedenú dovoláciu (odvoláciu) námietku je rozhodujúca práve vzhľadom na argumentáciu žalobcu ustanovením § 365 ods. 4 Obchodného zákonníka, podľa ktorého dlžník nie je v omeškaní počas omeškania veriteľa s poskytnutím riadnej a nevyhnutnej súčinnosti. Z pohľadu dovolacieho súdu predstavovala odvolacia argumentácia dovolateľa „podstatné tvrdenie uvedené v odvolaní“ (§ 387 ods. 3 veta druhá C. s. p.), ktoré odvolací súd uviedol i v bode 15. odôvodnenia svojho rozhodnutia, a na ktoré mal dať, avšak - ako je zrejme z odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku - nedal „špecifickú odpoveď“. V podstate len ako správne posúdil skutkové a právne závery súdu prvej inštancie, s ktorými sa stotožnil bez toho, aby odôvodnenie jeho rozsudku vyhovelo požiadavkám riadneho odôvodnenia rozhodnutia vyplývajúcim z § 220 ods. 2 C. s. p. v spojení s § 387 ods. 1 a 3 C. s. p..

32. Keďže konajúci súd náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil rozhodujúce skutočnosti, týkajúce sa všetkých predpokladov možného vzniku omeškania s poskytnutím nevyhnutnej súčinnosti zo strany žalovaného a jeho ďalších právnych následkov, resp. dostatočným spôsobom neodôvodnil ich bezvýznamnosť či irelevantnosť, odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu treba považovať v okolnostiach rozhodovaného sporu za nepreskúmateľné v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalobcu ako strany sporu na spravodlivý proces a konanie zaťažil vadou v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p..

32.1. Jediným možným prostriedkom nápravy porušenia uvedených práv žalobcu je tak zrušenie

vydaného rozhodnutia odvolacieho súdu a vrátenie mu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ktoré už bude zodpovedať požiadavkám spravodlivého súdneho procesu.

33. Dovolateľ súčasne vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania aj podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., teda tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola vyriešená.

33.1. Z obsahu dovolania žalobcu vyplýva, že v podanom mimoriadnom opravnom prostriedku namietal nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu v posúdení právnej otázky „či môže byť očakávaný deň odovzdania diela (kedy reálne k odovzdaniu, resp. prevzatiu diela nedošlo), vnímaný ako prvý deň omeškania“, nakoľko podľa dovolateľa, až deň nasledujúci po dni „neodovzdania diela“ možno považovať za prvý deň omeškania. V kontexte k uvedenému dovolací súd uvádza, že sa jedná jednoznačne o otázku právnú, ktorá môže byť pre rozhodnutie kľúčová, minimálne z dôvodu prípadnej možnosti zníženia nároku žalovaného na zmluvnú pokutu, avšak žalobca počas celého priebehu doterajšieho konania pred súdmi oboch inšancií uvedený argument nepredostrel.

34. Namietaným nesprávnym právnym posúdením (ust. § 432 ods. 1 C. s. p.) sa dovolací súd už nemohol zaoberať pre vady zmätočnosti skonštatované vyššie, nakoľko v okolnostiach rozhodovaného sporu by posudzovanie nastolenej právnej otázky bolo predčasné.

35. Dovolací súd obiter dictum pripomína, že dovolacie konanie má preskúmvaciu povahu. Z tejto povahy činnosti dovolacieho súdu vyplýva, že skutkový základ veci zistený súdom prvého stupňa, prípadne odvolacím súdom, nemôže byť v dovolacom konaní rozširovaný. To znamená, že správnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (vrátane správnosti právnych záverov) nemožno posudzovať s prihliadnutím na nové skutočnosti, ktoré nemohol odvolací súd brať do úvahy, lebo nevyplyvali z prednesov účastníkov. V súlade s ust. § 435 C. s. p. v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. Vychádzajúc z dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku dovolací súd konštatuje, že tzv. novoty nie sú v zásade v dovolacom konaní prípustné, pretože dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a režim koncentrácie sporu nepripúšťa od istej fázy uplatňovanie práva novôt.

36. Vzhľadom na to, že dovolateľ dôvodne namietal existenciu vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p., najvyšší súd žalobcom napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C. s. p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.).

37. Odvolací súd je právnym názorom dovolacieho súdu viazaný (§ 455 C. s. p.).

38. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inšancie znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

39. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.